

I. B.A.M.S. (2012 Course): Summer 2018

SUBJECT: SANSKRIT

Day: Saturday

Date: 26-5-2018

S-2018-3635

Time: —

Max. Marks: 10

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) You have to make \surd such kind of mark in the box of appropriate answer.
- 3) This question paper itself is an answer script you have to return to the supervisor **after 10 minutes**.
- 4) There is no negative marking.

Seat No. _____

Marks Obtained: _____

Jr. Supervisor's Signature _____

Signature of the Examiner: _____

Q.1 'ऋ' वर्णस्य उच्चारणस्थानम् ----- अस्ति ।

- a) तालु
- b) मूर्धा
- c) दन्तः
- d) ओष्ठ

Q.2 पाठ + उत्सुकः । इत्यस्य सन्धिसूत्रं ----- ।

- a) अदेङ् गुणः
- b) आद् गुणः
- c) उदात्तः
- d) अनुदात्तः

Q.3 कर्तृकर्मद्वारा तन्निष्ठक्रियाया आधारः कारकम् ----- ।

- a) स्थानम्
- b) अधिष्ठानम्
- c) अधिकरणम्
- d) स्थलम्

Q.4 सर्वेषामेव स्नानानाम् विशिष्टं तत्र ----- ।

- a) मान्त्रं
- b) वारुणं
- c) दिव्यं
- d) मानसं

P. T. O.

Q.5 परिश्रमो मिताहारो भूगतौ ----- ।

- a) अश्विनीसुतौ
- b) चरकवाग्भटौ
- c) सुश्रुतकाश्यपौ
- d) रामलक्ष्मणौ

Q.6 ----- अन्नं प्रशंसन्ति ।

- a) जीर्णम्
- b) आमं
- c) अजीर्णं
- d) सात्त्विकं

Q.7 भोजनान्ते च कीं पेयम् ।

- a) जलं
- b) तक्रम्
- c) इक्षुरसम्
- d) पानकम्

Q.8 अगस्त्योदये ----- ।

- a) अन्नशुद्धिः
- b) मनशुद्धिः
- c) विषशुद्धिः
- d) रसशुद्धिः

Q.9 चिकित्सायाः पादाः कति ?

- a) त्रिविधः
- b) द्विविधः
- c) एकधा
- d) चतुर्विधः

Q.10 शारीरविकाराणां परमं मूलं ----- ।

- a) ग्राम्याहारः
- b) शाकाहारः
- c) फलाहारः
- d) रसाहारः

I - B.A.M.S. (2012 COURSE) : SUMMER - 2018
SUBJECT: SANSKRIT

Day: **Saturday**
Date: **26/05/2018**

S-2018-3635

Time: **10.00 AM TO 01.00 PM**
Max. Marks: 70

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer books.

SECTION-I

- Q.1** Write in detail: स्पष्ट कीजिए ।
- अ) सुसिद्धन्तम् पदम् । (08)
ब) द्वितीयाश्रितातीतपतितगतात्यस्तप्राप्तापन्नैः । (07)
- Q.2** Translate into Hindi / English/ Marathi. भाषांतर कीजिए । (10)
- अ) उद्योगेनैव सर्वं सिध्यति, अनुद्योगेन च नश्यति । समक् उक्तम् केनचित् कविना ।
उद्योगिनं पुरुषसिंहम् उपैति लक्ष्मीः ।
दैवेन देयमिति कापुरुषा वदन्ति ॥
दैवं निहत्य कुरु पौरुषम् आत्मशक्त्या ।
यत्ने कृते यदि न सिध्यति कोऽत्र दोषः ॥
- ब) यत्र मानवः जन्म लभते सैव तस्य जन्मभूमिः । सा मानवस्य सर्वदा एव आदरणीया जायते । मानवः विदेशे महान्तम् आदरं सम्मानं वा लभेत, किन्तु जन्मभूमिं सदा स्मरति एव । स्वदेशदर्शनलालसा तस्य हृदये सर्वदा एव जागर्ति । भारतदेशम् अस्माकं देशः । स्वदेशं प्रति अस्माकम् अनुरागः आदरश्च स्वाभाविक एव ।
- Q.3** Translate and explain underlined. भाषांतर कीजिए और अधोरेखित शब्दों का स्पष्टीकरण कीजिए। (10)
- अ) उष्णं स्निग्धं मात्रावत् जीर्णे वीर्याविरूद्धम् इष्टे देशे इष्टंसर्वोपकरणं नातिद्रुतं नातिविलम्बितम् अजल्पन् अहसन् तन्मना भुञ्जीत आत्मानम् अभिसमीक्ष्य सम्यक् ।
- ब) विकारो धातुवैषम्यं साम्यं प्रकृतिरुच्यते ।
सुखसंज्ञकमारोग्यं विकारो दुःखमेव च ॥
चतुर्णां भिषमादीनां शस्तानां धातुवैकृते
प्रवृत्तिर्धातुसाम्यार्था चिकित्सा इत्यभिधीयते ।

SECTION-II

- Q.4 A) Solve Sandhi with Sutra (any **FOUR**): सूत्र लिखकर संधी कीजिए । (08)
(कोई भी चार)
१) निर् + रसः
२) वासान् + सि
३) भानु । उदयेते
४) ग्लै + अति
५) गंगा + उदकम्
- B) Solve Samas with Sutra: सूत्र लिखकर समास विग्रह कीजिए । (07)
१) कृष्णाश्रितः
२) रामहतः
३) पार्वतीपरमेश्वरौ
४) निर्गतभयः
५) नीलोत्पलम्
- Q.5 Write on: लिखिए ।
अ) सारांश - रोगारोग्यविज्ञानीयम् (05)
ब) १) चत्वारि दानानि २) स्नान गुणाः (05)
- Q.6 अ) Write a story on: कथा लिखिए । (05)
लोभाविष्ट चक्रधर कथा
- ब) Translate and explained Underlined: अधोरेखित शब्द स्पष्ट कीजिए । (05)
अष्टौ अंगानि तस्याहुः चिकित्सा येषु संश्रिता ॥

* * * *